

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

PÁLFFYNÉ GULÁCSY IRÉN ELMONDJA AZ ESTILAPNAK A KISEBBSÉGI ASSZONYOK BUKARESTI KONGRESSZUSÁNAK ESEMÉNYEIT

A nagyváradai író nő magánkihallgatáson Mária királynénál

MAGYAR DALOKNAK FELÁLLVA TAPSOLTAK MINISZTEREK ES TABORNOKOK

Erdély magyarságának kíváncsiunk olyan nagyszerű inspirációt, amely szerencsés női ösztönnel választották ki a magyar asszonyok maguk közül, maguk fölé azt a testvérüket, akire nehéz órákban egy nép szenvedéseinek megrendítő hangját kellett ruháznok.

Pálffyné Gulácsy Irén ma, ez a ragyogó író minden szíven átmelegedő hálás gondolat és a milliós tömegű dolgozók erdélyi magyarság szimpátiája a kisebbségi sors közösségében. Szerepe a minoritás asszonyainak bukaresti kongresszusán méltó volt a történelmi helyzet emelkedettségéhez és méltó a fényes, tiszta névhez, amit az író tehetségével alapozott és növelt.

Gulácsy Irénnek van a sok között egy megrázó regénye, amelyben író egyénisége a nagyságot éreztető misztikummal jelentkezik. Remek eksszeresdoboz ez a könyv, magyar igék kincsesládája, szívdobantó, drága ó-szavak fénye süt ki belőle. A regény erős kézzel faragott figurái közt van egy új stílus, egészen új stílus alak, sorsokat századokra panaszló: Südy Sándor alakja. Aki ezt a karaktert észrevette a földindulás rohamában, megfigyelte és megértette, aki belenézett éles emberlátó szemmel ennek a szegény meggázolt teremtnének a keserves kis életébe: az az író joggal reprezentálhatja döntő helyen Erdély magyarságát.

Melengető és vigasztaló érzés a bukaresti eseményekről beszélni Pálffynéval. Csak most érkezett, kimerült. Napokon át három nyelven tárgyalt, szónokolt, vitázott, agitált. Most bontogatja a bőröndöt és az úti törődés ellenére is és minden fáradság ellenére is jókedvű, friss. A zongorán víg csokor, amivel néhány tisztelője üdvözölte. Az első virág,

hiszen nem lehet kétséges, hogy Nagyvárad magyar társadalmára keresni fogja a módját, hogy egész szívvel ünnepelje a nagy asszonyíró, aki igen jelentékeny mértékben járult hozzá, hogy más, kedvezőbb feltevések alakuljanak ki elhatározó körökben a magyarság felől.

A kedves, intim szoba megtelik melegséggel és napfény-nyel, amikor Gulácsy Irén egy-

szerű közvetlenséggel beszél. Szinte kerüli a színeket, igaz, hogy amit mond, maga is merő szín. Egy gyermek csodálkozásával beszél történelmi érvényű politikai eseményekről és csupa öröm, csupa bizakodás. De van valaki, valaki, aki nála is boldogabb: egy drága ember, az ura. Csodálni való, ahogyan olvas egymás gondolatában ez a két egész ember...

és boldogan, mert boldoggá tett az asszonyok kitüntetését, bizalmát. Beszédemben rámutattam, hogy Erdély egyik legnagyobb és legvirágzóbb, nagymultu városa Várad küldött, öt nőegylet

mindenféle felekezeti különbség nélkül

teljes egészében elhatározta, hogy eleget tesz a barátságos, szíves meghívásnak. A nőegyletek engem biztak meg, hogy sérelmeiknek tolmácsa legyek. Ezután előterjesztettem az öt nőegylet nevében a memorandumot, amelynek tartalmát ismerik. Ezenkívül a kolozsvári központ szétszórta a delegátusok közt több vidéki emlékiratot is, így kaptam azt a megbízást is, hogy a katolikus iskolák és intézmények sérelmeit ismerhessem, s interpretáljam az erdélyi árvaházak és bölcsődék panaszait. Ezt a memorandumot a vonaton adták át. Amikor előterjesztésemet megtettem,

Cantacuzino herceg nő felém fordulva

így relettalt a panaszokra:

— Ezek ugylátszik a magyar kisebbség legfájdalmasabb sérelmei. Nagyon gondosan kívánom tanulmány tárgyává tenni a kérdést s éppen ezért e percben nem tudnék rá választ adni. Kérem legyenek meggyőződve legmélyebb rokonszenvekről, legyenek meggyőződve a magyar anyák, hogy mellettük vagyunk és megtaláljuk a módját a bajok orvoslásának.

A kongresszuson résztvevő Madame Brevé holland újságíró is, aki részletes információt küldött lapjának. Az értekezlet után a román nők nemzeti szövetsége látta a kisebbségi hölgyeket télen. A vendéglátás ezuttal is feltűnően szíves volt.

Fogadás Cantacuzino hercegnőnél

Elmondja Pálffyné, hogy a magyar asszonyok az előkelő Esplanade-hotelben szálltak meg. Most is nevet, amikor a lázas készülődésekre gondol:

— Jaj az valami elsőrangú volt, az öltözködés. A sok asszony! Az egyik kolmizó vasát nem találta, a másik kefért kért a szobalánytól, a harmadiknak fodor szakadt le a grandtoilettejéről...

Az első látogatás Cantacuzino Alexandra hercegnőnél, a királyné udvarhölgyénél igen kedves volt, s kitűnő benyomást tett. A káprázatos palota, fényes vestibüléből vonultak a hölgyek a recepció terembe, ahol a herceg-asszony titkárnője és Zombory László prelátus társaságában fogadta őket.

— A hercegnő temperamentumos, szeretetreméltó főúri hölgy — mondja Pálffyné — mindenkihez volt pár meleg szava. A bemutatkozás formáságai után fejedelmi büffé várt bennünket, s itt megkapó szívélyességgel találkozunk:

a román nők nemzeti tanácsának hölgyei szolgáltak ki bennünket

s a vendégszeretet elragadó jeleivel halmozták el a kisebbségi asszonyokat.

— Később a dezsónén is kedves figyelem nyilvánult: az asztaloknál minden magyar nő mellett egy előkelő román hölgy foglalt helyet. Itt Cantacuzino hercegnő rövid kis tószót mondott:

— A testvériségre üritem ezt a poharat — mondotta — ami összehozta a hölgyeket. Remélem, hogy az ország kisebbségeinek sorsán javítani fogunk, s amit a férfiak nem tudtak, azt megvalósítják az asszonyok...

— Ebéd után

kezdődött a kongresszus,

amelyen Cantacuzino hercegnő lelkes szép megnyitó beszédet mondott, amelynek szövegét magyar nyelven is kinyomatták és szétszóratták. Beszédében a békét és szeretetet hirdette.

Gróf Bethlen Györgyné a francia közmondásra utalt: amit az asszonyok akarnak, azt az isten is akarja.

— Sok panaszt, keserűséget fognak hallani — mondotta — ne érintse ez önöket kínosan, mi panaszkodni jöttünk s az őszinteség nem bűnünk, önök iránt való kötelességünk.

— Következtek a többi beszédek. A jelenvolt román előkelőségek nagy figyelemmel hallgatták az előterjesztéseket.

— Minket — vetettük közbe — különösen az a felszólalás érdekelt — amelyet ön olyan kiszámítottan kerül: Pálffyné beszéde.

— Istenem — mondja az illusztris író — az én szerepem? Teljesíttem kötelességemet büszkén

A Csap-utcán végestelen végig...

Pálffyné arca felragyog:

— Beszélmem kell a soiréről. Felejthetetlenül szép volt. Cantacuzino asszony estélye. Káprázatos toalettekben vonultak fel az asszonyok. Ragyogó volt.

Most lányosan nevet. Az urára néz, pajkosan int. Helyben hagyó mosolyt vár. Aztán gyorsan kiemel a bőröndből egy csillogó, gyönyörű, arannyal átszőtt estélyi toaletteket:

— Na látja! Nem is ám, mint

laluhelyen. Ugy tudja meg, hogy az estélyen a szegény erdélyi magyar író ezt viselte.

Kedves boldog nevetés! Aztán elkomolyodik:

— Elragadó volt. Tizian, Greco, Paolo Veroneses... Egymásba nyíló hatalmas termek, mind tele műkincscsel. A koncerten megjelent tót Bukarest. Minden előkelőség. Averescu és felesége, Jorga, Argetoianu, Duca, Petala, az arhimandrita, a tábornokok, az

egész arisztokrácia. Hangverseny a kisebbségi hölgyek tiszteletére. A fényes vendégsereg lassan gyülekezett. Szinte sugárzott felénk a szívélyes melegség, mindenki a kedvünket kereste. Ezt is megmondom na: — Averscu és Petala generális karján léptem a terembe. És az előkelőségek versenyeztek abban, hogy a magyar hölgyeknek nobilis lovagi szolgálatára álljanak. A koncert nagyszerű. Mit mondjak mást: Enescu, a világhírű hegedűs és Folesca, a kiváló operaénekes lépett a ragyogó társaság elé. Schubert, Tosti, Haendel, Sarasate, Kreisler... Nem mindennapi művészi gyönyörűség volt. Azonban ezután következett az elrejtett drága meglepetés, egy nagy művész és egy finom asszonyi lélek megragadó figyelme.

— A hangverseny-program befejeződött és ekkor viharzó tapsok közt hajlongva megjelent érdekes fejével, mosolygó arccal Enescu. Hegedűjére hajolt és abban a templomi csendben, az aranydiszes, tükrös csarnokban, Románia első arisztokráciájának házában, Románia első notabilitásainak jelenlétében

felzendült a magyar nótá:

Csak egy kis lány van a világon az is az én drága virágom...

— Teremtő istenem, mondja, mi csak egyszerű asszonyok vagyunk, magyar asszonyok, s ha erős magyar férfiak lettek volna a helyünkön, nem öntötte volna el az arcukat boldog forró könny? És mennyire hálásak voltunk, képzelje, a nótá elhangzott és

az előkelő román urak, miniszterek, generálisok, fényes román urhölgyek helyükről felemelkedve tapsoltak percenként a magyar nótának...

— Enescu mosolyogva hajlongott és olyan hallatlanul kedves volt. Jött a ráadás. A nagy román művész hegedűjén valami csodálatos, tragikus bánattal búgott föl a kedves mulató nótá:

Dorian-Filmszínház

Ma, szerdán premier
5, 7 és 9 órákor
az emberiség legnagyobb filme, a

Tíz parancsolat

I. rész.

Rendezte: Cecil B. de Mille.

A főszerepben: Theodore Roberts, Nita Naldi, Rod la Rocque, Leatrice Joy, Richard Dix és Agnes Ayres.

Dorian-film.

FIGYELEM! A II-ik rész november hó 4-én kerül bemutatásra.

A tizedik egyiptomi csapás. — A zsidók kivonulása Egyiptomból. — A Vörös-tengeren való átkelés. — Bolyongás a pusztában. — Az aranyborjú imádása. — A két kőtábla összetörése.

Színes részletek. — Eredeti kísérő zenével.

Szabadjegyek és kedvezményes jegyek a mai napon nem érhetőek.

A csap utcán végestelen végig Minden kiskapuban virág nyílik...

— Az ováció ismétlődött. És ismétlődött, amikor még Lavotta szerelmét muzsikálta s még egy édes, andalító nótát:

Szeretlek én egyetlenegy virágom.

— A vendégek felállva tapsoltak, mi sirtunk, s az ünneplés akkor is lázas lelkesedéssel tört ki, mikor Enescu gyönyörű román dalokat adott elő. A román hölgyek

pedig kedvesen igyekeztek keresni a két nép dalainak közös motívumait...

A koncert éjféltájtig tartott.

Másnap folytatták a kongresszust és jegyzőkönyvbe foglalták a memorandumokat. Azután néhány bukaresti lánynevelő intézet mutattak be a kisebbségi asszonyoknak és meleg barátsággal látták őket vendégül a román nőegyleti asszonyok.

A királyné fogadja a kisebbségek asszonyait

Délután ötre az udvarhoz! Színesen beszél Pálffyné a lázas készülődésről:

— Mind fekete selyembe öltöztünk Bethlen Györgyné kivételével. Ő egyedül öltött szürke selyem-toalettet minden gyöngy és ékszer nélkül, a vállán valódi csipkesál. Általában az udvarnál való megjelenésünket dísz nélkül való egyszerűség jellemezte, csupán a szász nők jelentek meg ragyogó népviseletben. A királyné fogadott bennünket és a fogadtatáson ott volt a román nők nemzeti tanácsa, több miniszter, tábornok, főpap. A királyi palota vesztibüljében gyülekeztünk, aztán a márványoszlopos elfogadó terembe vezettek bennünket. Sorfalat álltunk a királyné lakosztálya előtt, amikor megjelentek az udvarhölgyek délutáni toalettben kalappal és a vendégek közé vegyültek. Várakozás után szétnyílt a lakosztály aranyozott fehér szárnyasajtója és megjelent a főudvarmester:

— Öfelsége a királynő!

Ebben a pillanatban a terembe lépett Mária királyné. Valóban királynői szépség. Amint kilépett ragyogódisszal toalettjében

a királyné cerciet tartott.

Elsőnek gróf Bethlen Györgynéhez fordult, akit az udvarmesternő hangosan megnevezett. A királynő kezét nyújtotta a grófnénak, aki ezt mély udvari meghajlással fogadta. Az uralkodóné ezután a megjelent hölgyekkel kezét szorított és nevüket tudomásul vette. Néhány hölgyet megszólításával tüntetett ki. A kongresszus jelentőségére nézve tett megjegyzést:

— Örvendek — mondotta a királyné — hogy megismerhettem Önöket.

— Jeladásra szétrepültek az oszlopok közt a biborfüggönyök és fényes büfféhez vonultak a vendégek. A büffénél még néhány megszólítás történt, aztán megkezdődött

az udvari hangverseny a vendégek tiszteletére.

— A királyné a terem közepén aranyos trónuson foglalt helyet, körülötte Cantazuzino és Ghica hercegnők s az arisztokrácia más tagjai — délutáni toalettben, kalappal. A hangverseny után a királyné barátságosan bennintve visszavonult.

Hogyan folyt le Pálffyné audienciája a királynénál

Kérjük Pálffyné Gulácsy Irént most már beszéljen részleteket a királynénál történt kihallgatásáról. Nehéz, igen, ez nehéz, mert róla is szó van: izlése tiltakozik, hogy a saját személyét előtérbe engedje vonni, amikor nagy ügyek vannak soron. Azonban mindaz, ami történt, elválaszthatatlanul együvé tartozó, minden fontos és történelmi érdekes, nem lehet részleteket mellőzni. Az író elfogadja az érveket, enged.

— Az udvari hangverseny után gyülekeztünk a távozásra — beszél — amikor a terembe lépett Petala tábornagy, hadseregpáncsnok és a főudvarmester. Az udvari ember botja koppant:

— Öfelsége a királyné Pálffyné írónőt kívánja kihallgatáson fogadni.

— Szent Isten, képzeljék meglepetésemet és megindultságomat. A tábornok és az udvarmester a királyné terméig kísérték. A felséges asszony aranyozott trónusban egy mozaikos asztal előtt ült, az asztalon márványváza, tele fehér deliákkal. Két udvarhölgy volt mellette, de ők belépésemkor a

függönyök mögött eltűntek. Az ajtó mellett megálltam. A királynő most felemelkedett és felémjött, kedvesen intett a kezével:

— Approchez vous, Madame...

— Közeledtem, mellém lépett, közvetlenül kezét nyújtott, mély udvari reverence-szal fogadtam. Aztán helylyel kínált maga mellett, díszes karosszékekben és a királyné is leült. Az érintkezés francia nyelven történt...

Gulácsy Irén elhalogat. Mi az?

— Most mit tegyek? Hogyan beszéljek arról, amit a felséges asszony nekem mondott? En mondtam el, hogy milyen finom és meleg elismerő szavakkal jellemezte írói munkásságomat, amelyről informáltak... Hova való? — kérdezte nyájasan a királyné, aki asszonyi szépségének teljes pompájában ragyogott.

— Nagyváradi vagyok felség.

— Szép, élénk város, úgy emlékszem, amikor ottjártam nem találkoztam önnel, ugyebár, nem volt nálam?

— Nem, felség.

— Nagyon szeretném, ha beszélne nekem arról, milyen állapotban van az erdélyi irodalom?

— Felséges asszonyom, Erdély irodalma a lepergett évek alatt nagyszerűen fellendült. Ma számtalan író van, aki bármely nemzet irodalmában is számot tehet és nevük messzire cseng...

— Jelentek-e meg az idén munkái?

— Igenis felség, három kötetem.

— Melyiket szereti közülük legjobban?

— Felséges asszonyom, maga is foglalkozik irodalommal, bizonyára tudja, hogy az íróknak egyaránt kedves minden gyermeke; de ha lehet különbséget tenni legjobban mégis legutóbb készült munkámat szeretem.

— És ez?

— A Hamueső, felség, regény.

— Igen. És mért ezt szereti legjobban?

— Mert ebben a mai Erdély problémáit és viszonyait rajzolom.

— Román nyelvre nem fordították még le könyveit? Érdekes volna a mi számunkra is. Azt hiszem csak idő kérdése, hogy a két nyelven megjelenő műveket kölcsönösen megismerjük...

A királyné rámnéz és kis várakozás után kérdezi:

— Van-e valami kívánsága tőlem asszonyom?

— A magam számára nincs kívánságom felség, de mindnyájunk számára azt kérem, fogadja felséged nagy szívébe az erdélyi kisebbségeket...

A királyné felnéz. Nagyon kedvesen és nagyon finoman elmosolyodik. Sugárzó szép arcán kis pirosság lobban el. Kék szeme szinte átlátszó. Gyönyörű kezét nyújtja, megfogja ujjaimat és kezemet szíve közelébe emeli?

— Mit érez itt asszonyom?...

És feleletet nem várva, mosolyogva szól:

— Amíg ez a szív ver, szeretetnél egyéb nem lesz bennem. Kérem Erdély asszonyait szeressenek ők is engem...

És remélem, ha legközelebb Nagyváradra megyek, látni fogom Önt asszonyom...

— Parancsára felség.

És erre egész váratlanul a francia szót németre fordította:

— Wir müssen sehr sehr sehr gute Freunde sein...

... Nagyon jó barátoknak kell lennünk. Jó barátoknak magyaroknak és a román királyasszonynak...

A szokásos reverence után a felség szobája felé indult. Mikor az ajtó kártyája szétnyílt, megállt, mint egy finom eltűnő silhuett, visszafordult, kezével bucsut intett...

Csönd.

— Most még valamit — fordultunk Pálffynéhoz — mondja meg mindezek után, Bukarest után mi a benyomása?

— Az az impresszióm, hogy a bukaresti hölgyek mindent, minden lehetőt, amit csak tudnak, mindent el fognak követni, hogy a megbékélést megteremtsék. És ebben a királyné támogatja őket. Ha nem érnék célt, semmi esetre sem a hölgyeken mulik. Az asszonyok egymás szívét megtalálták...

Tessék meggyőződni, hogy és belésáru különlegességeink legolcsóbbak 2114 HAVAS és GRÜNELD posztóruház Avram (Kossuth)-u. 8

Egy híres angol munkásvezér halála

Az elmúlt napok egyikén meghalt Amsterdamban az angol munkásmozgalomnak egyik legérdekesebb alakja: Fred Bramley, a nemzetközi szakszervezeti tanács titkára.

Bramley 1874-ben született. Műasztalos mesterséget tanult és huszegynéhány éves korában bekerült a szakszervezeti mozgalomba, ahol főleg mint propagandista tevékenykedett. A háború alatt Fred Bramley tagja volt annak a kormánybizottságnak, amely a „polgári mozgósítást” intézte. A szakszervezetekben egyre ismertebb és tiszteltebb lett a neve s egyre emelkedett pozíciója. 1924-ben egy angol szakszervezeti delegáció élén beutazta Oroszországot és ott szerzett tapasztalatairól szóló jelentésében élesen kritizálta a szovjet gazdasági rendszerét.

Várad kereshető menekülése egy autókatasztrófiából

Amikor a sofőr elszundult

Valami egészen különös, szinte megmagyarázhatatlan módon — egy-két könnyebb zúzódás árán — menekült meg egy végzetessé válható autókatasztrófiából. Robitsek Béla ismert várad marhakereskedő, a mézárások szindikátusának elnöke. Robitsek, Bauer Jenő érmihályfalvai marha-nagykereskedő társaságában az Or. M. 14-es számú gépkocsival a Szilágy-ságban járt bevásárló körúton.

Tegnap készültek vissza Nagyváradra és a nagyszerű Fiat-kocsi villámgyorsan hagyta maga mögött az apró községeket. A kormánykerék mellett ülő sofőr ekkor még a fáradtság legcsekélyebb jele nélkül vezette a pompás gépet. Az autó belső ülésén helyet foglaló Robitsek Béla és utitársai kedvükön diskuráltak. Hidvég határában a sofőr lefékezte kissé a gépkocsit, amely az előírt lassu tempóban haladt a községen keresztül.

Alig ért az autó a falu szélére,

amikor a gépkocsi hirtelen egy utszéli fának rohan és a következő pillanatban hatalmas robajjal belefordult az árokba.

Robitsek kirepült a kocsiból és három-négy méternyire a katasztrófiától karján és kezén könnyebb sérülésekkel terült el a sártól borított úton. Nem vesztette el lélekjelenlétét és a hatalmas erejű ember a gépkocsi alá temetett társa és az ájult sofőr segítségére sietett. Sikertült is hamarosan mindketőjüket súlyos helyzetükből kiszabadítani és csakhamar kiderült, hogy úgy Bauer, mint a sofőr egy-két zúzódás

árán szintén szerencsésen me- nekültek meg a katasztrófából. Az eszméletre térített sofőr aztán beismerte, hogy a hosszú turán és az éles levegőn egy pillanatra elbágyadt és lehunyta a szemét. Amikor már a szerencsétlenség elkerülhe-

tetlen volt, hiába fékezett. Erdekes, hogy a gépkocsinak csupán sárhányója és üvegalkatrésze zúzódott össze és az utasok egy kellemetlen kaland emlékével, egy óra mulva tovább folytatták útjukat Várad felé.

A nagyhatalmak elhatározták Köln kiürítését

Briand sürgeti a francia csapatok eltávolítását

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból táviratozzák: A nagykövetek mai tanácsa egyhangulag elhatározta, hogy

Kölnből azonnal kivonják a megszálló csapatokat.

A kiürítést maga Briand indítványozta s ő sürgette a határozatot. A német nemzetiek ugyanis eddig azért rezisztáltak a locarnói egyezmény ellen, mert Köln még mindig megszállás alatt volt. A kiürítés után semmi okuk nem lesz a német nemzetieknek a további rezisztálásra és így bizonyosra vehető, hogy a nagyhatalmaknak ez az újabb engedékenysége Németországba a legjobb impreszsiókat fogja kelteni.

Negyven halott egy párisi bérház romjai alatt

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik. A Boulevard Saint Michelon összedőlt egy kétszázéves lakóház. A házösszeomlás a délelőtti órákban történt, amikor a lakók nagyrésze nem tartózkodott otthon. A lakásokban leginkább asszonyok és gyermekek voltak. A romok alól eddig tizenkét holttestet húztak elő. Ebből négy kis gyermek és kettő idősebb hölgy. Pontosan még nem lehet megállapítani, de a jelek szerint harmincöt-negyven halottat sejtenek az összeomlott bérház romjai alatt.

Váradon járt a cirkusz ... Es megszületett az a gyermek

Föltesszük, hogy senkisémm emlékszik rája, de fakó, levéltári akták tanuskodnak róla, hogy az Urnak 1868. esztendejében Váradon járt a cirkusz. Afféle kisebb komédiástrupp volt, amely csak a széphangzás miatt használta az akkor még előkelő cirkusz nevet s aligha szolgált volna rá arra, hogy emlékét előássuk a múltból, ha itt tartózkodásával kapcsolatban történetesen nem gyarapodott volna egy ujszülöttel a Váradon átutazó idegenek száma. Az ujszülött — egy derék komédiás házaspár gyermeke — a kereszttségben a József nevet kapta s az ifjú Hanusek József a cirkusszal együtt, már egyhetes korában elhagyta születésének helyét, Váradot.

Régen volt, de különben sem érdekes az eset. Elvégre Hanusek Józsefnek joga volt Váradon születni s nem lévén ismeretsége a peceparti Párisban, senkinek sem tartozott beszámolni arról, hogy további élete során hol járt, mint élt és miként boldogult. Bizonyára senkisémm is kíváncsi erre, jól lehet Hanusek József sohasem feledkezett meg arról, hogy első ízben itt csodálkozott el a világon s — bár sikertelenül — többször kérte, itteni illetőségének elismerését.

Hanusek József régi komédiás (bocsánat) artistacsulából származott: ugyan mi szüksége lehetett arra, hogy — akár Váradon, akár másutt — illetőséggel bírjon. A komédiásnak nincs hazája, ám- bátor övé az egész világ s jó Hanusek József bizonyára nem afölötti bánatában halt meg, (ha meg-

halt, a régi kötéláncos-művész), hogy nem kaphatott Váradon illetőséget. Fordult azonban a világ. Nagy-nagy közjogi eltolódások történtek s mindenki számára becsesebb lett, mint valaha, az illetékeség kérdése. Az illetékeség valaha az otthont jelentette békésen élő, röghözkötött polgárok számára, ma azonban már széles a világon a jognak, megbecsültségnek és a szabadságnak legfőbb forrása. S az artisták, akik eddig

A francia kormány beadta lemondását

A köztársasági elnök elfogadta a lemondást

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: Cailleux és Painlevé párvadala, amelyet Cailleuxnak a főkeadó elleni beszéde robbantott ki, a kormány lemondásával ért véget. Két napon keresztül tartó miniszteri tanácskozás előzte meg a lemondást, amelynek során Painlevé több ízben felszólította Cailleux, hogy mondjon le. A pénzügyminiszter azonban hajthatatlan maradt és kijelentette, hogy

csak az összkormány lemondásával távozik helyéről.

A baloldali pártok vezérei a

azt hitték, hogy övék a világ, épp- ugy alárendelték ennek az új törvénynek, mint akár a magunkfajta otthon, vagy kávéházban ülő, jámbor polgár.

Jó Hanusek József bizonyára nem gondolta volna valaha, hogy az ő várad származását, (amelynek tudtunkkal nem sok jót köszönhetett) még utódai is bolygatni fogják. Mint mondtuk, sárga levéltári akták emlékeztek csak rája, míg most Emilia Olga Hanusek illetékeség nélküli, ezidőszerint krisztianiai lakos, nemzetközi artistanő, diplomáciai uton azzal a kéréssel fordult a nagyvárad hatóságokhoz, hogy — apja után — ismerjék el itteni illetékeségét.

Hanusek Józsefnek ez az Emilia Olga nevű leánya sem Romániában, sem Dániában nem született, hanem egy harmadik országban, Svédországban és pedig Stockholm-ban. Ami Váradot illeti, talán még a tájékan sem járt soha ennek a városnak, de legitímációra lévén szüksége — apja után — plauzibilisnek találta, ha múltba vesző illetékeségét innen kéri. Azt, hogy a kérést teljesíteni fogják-e vagy sem, nem tudjuk. De azt valószínűnek tartjuk — amivel azonban a világért sem akarnók Emilia Olga Hanusek kérését prejudikálni, — hogy akár megkapja a várad illetőséget, akár nem, Hanusek József leánya éppoly keveset fog Váradon tartózkodni, mint eddig.

1868-ban Váradon járt egy cirkusz s egy kis nemzetközi artistanő, aki országról-országra, városról-városra járva táncol, dalol, vagy vadállatokkal flörtöl, nem feledkezett meg arról, hogy édesapja, — az egykori kötéláncos — Váradon született. Amikor a cirkusz ittjárt.

k. l.

A német elnök siremléke

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: A német köztársaság kikiáltásának évfordulóján, október 31-én leplezik le ünnepségek között Heidelbergen Ebert volt köztársasági elnök siremlékét és az ünnepségen Hindenburg Gessler hadügyminiszter fogja képviselni.

szanálást a vagyonadóval kívánják elérni. Ezt azonban a szenátus valószínűleg ellenezni fogja, így előtérbe kerül a házfelosztás kérdése.

Hivatalosan jelentik, hogy Painlevé miniszterelnök tegnap délután két órakor átnyújtotta Doumergue köztársasági elnöknek a kormány lemondását, amit az elnök elfogadott.

Az eddigi tárgyalások alapján a kibontakozás közeli megoldása várható. Az új kormány

megalakításának komoly jeleket: Painlevé, Briand és Herriot.

Ujakkendők
cipők
Bul. Reg. Ferdinand
4.

Friedmann és Hoffmann
speciális
nyakkendő
üzlet megnyitott!
Rimanóczy-utca 1, Royal-épület

MEGNYILT
ujjonnan a
Leikovits Herman
Rekord kalapgyár
cipő, kalap, fehérmű-üzlete
Str. Nic. Iorga (v. Zöldfa-utca)
Kömös-ház
Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

A technikus világ szenzációja
az új
Geodézia
(Földmérés tan)
A Geodézia egész területének
revíziója alapján állította fel
Fasching professzor új elméletét,
melyet ebben a kötetében
ismertet.
Ara füzve 640 lei
kötve 700 ..
Kapható a
Hegedüs Hírlapirodában
Videkre megrendelhető.

Harisnyák, keztyűk, fehérművek szolid
olcsó árban BLEIER divatházában Saspassage

80 leierért
alakítsa át
női filckalapját a
KLEIN SIMON
cégnél Ferdinand király (Rákóczi)-ut 5. Park-szálloda-épület
a legdivatosabb bécsi és párisi
formákra 24 óra alatt 1896

Képheretkezés

Üvegáru

Veisz és László

Sas-passage

Porcellánáru

Színház

HETI MŰSOR:

Szerda: Öt órai vendég bohózat bemutató, bérletszünet. Sorozat szám 27.

Csütörtök: Öt órai vendég bohózat ujdonság másodszor. A bérlet. Sorozat szám 28.

Péntek: Öt órai vendég, bohózat ujdonság harmadszor, B bérlet. Sorozat szám 29.

Szombat délután: **Magnetic** dráma (Titanic hajó katasztrófája) olcsó helyárral. Sorozat szám 30.

Szombat este: Dolly operett bemutató, bérletszünet. Sorozat szám 31.

Vasárnap délután: **Májusi** muzsika operett ujdonság, mérsékelt helyárral. Sorozat szám 32.

Vasárnap este: Dolly operett ujdonság másodszor. Sorozat szám 33.

Hétfő: Dolly operett ujdonság, 3-adszor. Sorozat sz. 34. A bérlet.

Kedd: Dolly operett ujdonság harmadszor, B bérlet. Sorozat szám 35.

Ma van az ötórás vendég bemutatója. A legszenzációsabb francia bohózatok egyikét mutatja be ma este a prózai együttes. Az ötórás vendég kitűnő vígjáték és az előadása is teljesen is teljesen kifogástalan. Napok óta folytak a próbák ebből az ujdonságból, hogy a közönség teljesen készen, gyors tempóban pergő előadásban élvezze végig a szellemesebbnél szellemesebb jeleneteket. Az ötórás vendég eredeti francia humora és zamatos pikantériája kivételes hatást ér el a legkiválóbb művészek interpretálásában. A bohózat ujdonság főszerepeit L. Hollós Juci, Benes Ilona, Petróczy Aliz, Simon Sári, Lengyel, Darvas, Sós, Madas, Stoll és Bereng játsszák. Az ötórás vendég ma bérletszünetben, holnap A), pénteken B) bérletben kerül színre.

Dolly. Az igazgatóság a főszezon kezdetén már meglepetéssel szolgál a közönségnek, amennyiben Arnold és Bach szövegírók és Hirsch zeneszerző világhírű operettjét, a Dollyt már e hét szombatján műsorra tűzte.

Délutáni előadások. Szombat délután olcsó helyárral mellett Pásztor Árpád megrázó drámája, a „Magnetic” kerül színre. Vasárnap délután mérsékelt helyárral mellett Farkas Imre legújabb, nagyon

bájos operettje, a **Májusi** muzsika megy. Mindkét előadás iránt a közönség körében nagy az érdeklődés.

A szerkesztő üzenetei

Blue-stocking. Önt az új-görög irodalom érdekli; itt közlünk hát pár szót róla: A XX. századdal új korszak kezdődik az új görög irodalom történetében; humanista és szocialisztikus eszmék éreztetik hatásukat az irodalmi műveken. A fiatal írók akkoriban (1903) a Nouma című folyóirat körül tömörülnek, amelynek szerkesztője, szellemi irányítója: Demetre Tangopoulos. Ez a fiatal író egész sor vígjátékot alkotott, amelyekben Új-Görögország polgári társadalmát és politikai erkölcsét gúnyolja. Megemlítsük még két e színművek közül: „A láncok”, „Az ajtó”, „Az anya” és elsősorban „A felszabadulás” címűek. Tangopoulos vígjátékai egy-egy tiltakozás a társadalom képmutatása ellen. Itt még Tangopoulos társadalmi regényeket is, amelyek közül legnevezetesebb „A szerelem mellett” című.

Tangopoulos folyóiratának egyik legbuzgóbb munkatársa: Rigas Golfis teremtette meg a modern görög társadalmi drámát, emellett a görög irodalom új-görög költők közé tartozik. „Az egyszerű” című társadalmi drámáját a nyugat-európai színpadokon is bemutatták. Igen sok szép lírai verse van.

Minden iskolán kívül áll két igen kiváló görög regényíró: Hadjopoulos és Theotokis. Az utóbbit tekintik a mai görög irodalom mesterének. „Az elit” s „Caravella élete és halála” című regényei maradandó értékek. Kiváló tehetségű regényíró és novellista Kostas Parotitis. Legutóbb megjelent regénye: „A vörös kecske” óriási sikert ért el, emellett hatalmas vitát idézett elő a kritikusok közt. A regény tárgyát Athén szegény negyedéből vette az író és megdöbbentő, szinte túlzó realizmussal írja le a görög főváros népének szenvedéseit, illúzióit, álmait, csalódásait. Különböző Parotitis újságíró és a Radikal című napilapot szerkeszti. Meg lehet még említeni Varnalist-t, aki Demos Tanalias álnéven novellákat és verseket ír.

Beszéd. Amint nem lehet azt mondani, hogy: „hullanak a hajaim”, hanem így kell mondani: „hull a hajam” — ugyanúgy nem lehet azt mondani: „megfogtam a kezét”, hanem így kell mondani: „megfogtam a kezét”, vagy, ha hangsúlyozottan mind a kettőt akarja mondani, akkor ez a helyes: „megfogtam mind a két kezét.”

Theozófus. Legújabb statisztika szerint a helyzet ez: a kereszt-

nyek száma Európában 390 millió, Ázsiában 37 millió, Afrikában 19 millió, Amerikában 119 millió, Ausztráliában 13 millió. Összesen tehát 578 millió keresztény él a földön. A zsidók számát 12 millióra becsülik.

Mármarosziget. Ön összetéveszti a két dátumot. Szeptember 28. szent Vencelnek, a cseh nép védőszentjének ünnepe, míg október 28. az 1918 év óta nevezetes cseh nemzeti ünnep: ezen a napon szakadt el Csehország Ausztriától.

Gondterheltség. Forduljon csak nyugodtan az illető iskola igazgatóságához. Ott majd kap felvilágosítást.

Polgár. Tudomásunk szerint nincs újabb halasztásról szó.

Exakt. Világértékek — egyes tudósok szerint a filozófiának és metafizikának azok a problémái, amelyeket az emberi elme — ugyancsak e tudósok szerint — talán sohasem lesz képes teljesen megoldani. E tudósok legismertebbje: Du Bois-Reymond, (a múlt század második felében a berlini egyetem tanára) hét világértéket vesz fel; ezek: 1. Az anyag és az erő lényege. 2. A mozgás eredete. 3. Az érzet keletkezése. 4. Az akarat szabadsága, helyesebben: szabad-e, vagy nem, az akarat? 5. Az élet eredete. 6. Az élőlények célzottsága. 7. Az értelmes gondolkodás keletkezése és a nyelv eredete. Az 1-4 világértékek Du Bois-Reymond szerint transzcendensek, tehát megoldhatatlanok (ezekre mondta Du Bois-Reymond a szállóigévé lett „Ignorabimus!” — nem fogjuk megismerni), az 5-7 világértékeket nem transzcendenseknek, tehát megoldhatónak tartja.

H. G. Wells: Az időgép 120-3

Izletes házikonyha!
Berkovitsné
ארטה כשר
vendéglője
N. Iorga (Zöldfa)-u. 19
Mérsékelt árak

Leszállított árak!
Belőttes, uborkás üveget
mivel a szezon mulik, minden árral kiárultuk!
Átlak-átlak üveget
asztalosoknak, építésznek nagyon olcsón, kartelenkivül árakban szállítunk
Kereskedőknek lámpát, lámpást, csövet
kivételes árakban
Eladás nagyban, kicsinyben
KOMLÓS Testvérek
Oradea-Mare-Nagyvárad
Jorga Miklós (Zöldfa)-u. 13.
Üveg, porcellán, kőedény gyári raktár
Telefon 3-72.

Női hócipő REICHARD
500 leierért kapható cipőüzletében

Szőrmecárunk óriási választékban feltűnő olcsó árban **MASITS** szücsüzletében Vlahuța (Sz. János-u.) 2.

A Népszövetség biráskodott a bolgárok és görögök között

Elrendelte az ellenségeskedés beszüntetését Románia is közvetítette a békét

— Az Estilap eredeti távirata —

A Népszövetség főtanácsa tegnap délutáni ülésén foglalkozott a görög—bolgár konfliktus kérdésével. Az a gyorsaság, amelylyel a kérdést kezelték, imponáló és egy szebb jövő képét vetíti elénk. Lorcarno után ugylátszik a Népszövetség hivatásának magaslatára emelkedik és a nemzetek közti vitás kérdések legfelsőbb bírása lesz. Pénteken délelőtt kapta kézhez Sir Eric Drumond, a Népszövetség főtájtára Bulgária intervenciókérését és Briand és Chamberlain

még ugyanazon délelőtt hozzájárultak a tanács összehívásához.

Megkönnyítette a Népszövetség helyzetét az a körülmény is, hogy Görögország és Bulgária alávetették magukat a Népszövetség döntésének.

Az ülésen Morfov bolgár és Karapanosz görög delegátusok fejtették ki álláspontjukat. Chamberlain javaslatára zárt ülésen foglalkoztak a kérdéssel és a beható vita után a tanács a következő határozatot hozta:

A hadműveletek mindkét részről azonnal beszüntetendők. A két kormány 24 órán belül köteles a csapatokat visszavonulásra szólítani és 60 óra leforgása alatt köteles közölni, hogy a csapatok országaik határai közé vonultak vissza.

Az incidens kitörésének ügyében francia, angol és olasz tisztekből álló bizottság fog a helyszínen vizsgálatot lefolytatni.

A bolgár delegátus köszönettel tudomásul vette a tanács döntését, míg a görög delegátus kijelentette, hogy

a határozatot közölni fogja kormányával.

Szófiai jelentés szerint tegnap két külföldi állam képviselői ajánlották fel szolgálataikat a görög—bolgár határincidens ügyében.

A bolgár kormány halálját fejezte ki a felajánlkozásért, de

kijelentette, hogy az ügy népszövetségi döntés előtt áll, tehát nem reflektálhat a két állam szolgálataira. A két állam egyike Románia, melynek nevében Rascanu athéni román követ készítette megoldási tervezetet.

Briand a tanács tegnapi ülésén kijelentette, hogy a Rascanu-féle athéni megállapodás nem változtat a tanács határozatán.

Karapanosz görög delegátus kijelentette, hogy a görög előnyomulás technikailag és politikailag végleges.

Chamberlain kérdésére kijelentette, hogy a bolgárok ötszáz méterre hatoltak görög területre, a görögök nyolc kilométernyire bolgár területre.

A tanács ülését holnap folytatják.

A belgrádi görög és román követek tegnap hosszabb tanácskozást folytattak Nincsis jugoszláv

külgügyminiszterrel, de megállapodásra nem sikerült jutniok.

A népszövetségi tanács határozata értelmében a szövetséges katonai megbízottak már

el is utaztak az incidens színhelyére.

Szófiai jelentés szerint a görög csapatok még tegnap is bombázták Petrovot és Petricset.

Kiütéses tifusz egy biharmegyei községben

Hat könnyebb eset Pósalakon — Aggódalomra nincs ok

Néhány nap előtt két gyanús körülmények közt megbetegedett cigányt szállítottak be a Biharmegyei közpórházba. Tüzetes orvosi vizsgálat után megállapították, hogy mindkettő kiütéses tifuszban szenved. A két cigányt, névszerint Varga Flóra 19 éves leányt és Kovács János 40 éves munkást nyomban átszállították a járványkórházba és megtettek minden óvintézkedést a járvány terjedésének megakadályozására.

Dr Popovici Miklós vármegyei főorvos nyomban jelentést tett az esetről a prefektusnak. Átiratában közölte a főorvos, hogy

a megbetegedések a pósalaki cigánysoron történtek

és kérte, hogy a hatóság tegye meg a szükséges rendőri intézkedéseket. Beszéltünk dr Philip mezőtelegi körorvossal, aki közölte munkatársunkkal, hogy

Pósalakon hat cigány kapta meg a kiütéses tifuszt,

akik közül kettőt Váradon ápolnak. Valamennyi eset könnyű természetűnek mondható, mert bár vérletet mindegyiknél pozitív volt, a klinikai vizsgálat negatív eredményt mutatott.

A pósalaki cigánysor — mint dr Philip velünk közli — a községtől mintegy 600 méternyire, teljesen elszigetelt helyen áll. A betegeket most fegyveres csendőrök őrzik, s két cigányon kívül, aki ápolja őket, senkit sem bocsájtanak a közelükbe. Erre való tekintettel

nyugtalanosságra nincsen ok: a kiütéses tifusz járványszerű fellépésétől nem kell tartani.

Érdeklődtünk a vármegyei főorvosi hivatalban is, ahol dr Kassay Kálmán főorvoshelyettes nyugtatott meg hasonlóképpen. Tőle vett értesülésünk szerint ma már mind a hat beteg állapota javult s csak elővigyázatból tartják őket továbbra is elszigetelten.

Egy váradi szódavizgyár tragédiája

A rejtélyes vagon, mint bűnjel

A Nagyvárad ma reggeli számában a következő különös hírdemény kommuniké jelent meg:

Értesítés. Tisztelettel értesitem a fogyasztó közönséget, hogy a rossz gazdasági viszonyok következtében és a verseny folytán előállott tarthatatlan alacsony árak miatt, oradea-marei fiók üzemet beszüntettem.

Felkérem volt vevőimet, hogy birtokukban levő szikvizet üvegeimet és ládáimat megbízottamnak Végh Jenő urnak visszaadni szíveskedjenek. „Gloria” Fabrica de Sifon Sucursala Oradea. Iosef Goldenberg.

Goldenberg József neve, ha nem is ebben a formában, de már több ízben szerepelt a lapok hasábjain. Legutóbb egyik tisztiorvost illetve képtelen gyanúsításokkal, de a feljelentőből csakhamar vádlott lett. Goldenberg ellen ugyanis rágalmazás vétsége miatt megindult az eljárás. Most ismét a büntetőtörvénykönyvvel támadt összeütközése a regátból nemrégiben idekerült Goldenbergnek és a rendőrség büntügyi osztálya lopás büntetése címén indította meg ellené az eljárást.

Goldenberg, amint az aktákból

kitünik, február első napjaiban Grósz Sándor jómódu váradi kereskedővel együtt megalakította a Glória szikvizgyárat. Grósz pár százezer lejt fektetett a vállalatba amelyhez Goldenberg csak ígéretet adott, pénzt nem.

Közben a vállalat rosszul prosperált és egy héttel ezelőtt véglegengülésben kiszzenvedett.

Az Alexandri (Teleky) utca 47. számú ház udvarán levő gyár és raktárhelyiség ajtajait lezárták és közben megindult a vállalat felszámolása.

Tegnap délután Grósz Sándor — akinek ugyszólván egész vagyonkaja eluszott a közkedveit-ségnek alig örvendő szódavizen — megrémülve rohant a rendőrségre, ahol Borodi György ügyeletes tisztviselőnek érthető kétségbeeséssel jelentette, hogy társa Goldenberg József a gyár összes gépeit és felszereléseit vagonba rakatta és utnak indította Bukarest felé.

Borodi György a feljelentés megtétele után azonnal kiment a pályaudvarra, ahol azonban semmit sem tudtak a küldeményről. A rendőrtisztviselő az állomásról egyenesen a váradvelencei pályá-

udvarra hajtatott, ahol csakhamar ráakadtak a keresett vagonra, amelynek feladójaként Goldenberg József szerepelt. Borodi György intézkedésére a vagon rögtön lekapcsolták és büntügyi zár alá helyezték.

Időközben előállították a detektívek Goldenberg Józsefet is, akinek kihallgatása egész éjszaka tartott. Goldenberg azzal védekezik, hogy ő neki eszéágában sem volt társát megcsalni és a gépeket Grósz tudtával és beleegyezésével értékesítés céljából akarta Bukarestbe szállítani.

Goldenberg naiv állításával szemben a feljelentő Grósz Sándor és ügyvédje Hunya Benedek dr igazolja, hogy Goldenberg éjnek idején hordta el a gépeket a gyárból és hogy mennyire megakarta károsítani társát, arra jellemző, hogy a vagon egy teljesen ismeretlen nevű ember címére adta fel.

A büntügyi osztály az esetről haladéktalanul jelentést tett a királyi ügyészségnek és további intézkedésig Goldenberg József nem távozhat el a rendőrség épületéből.

Délben a vizsgálóbíró utasítására a Glória szikvizgyár összes gépeit, lovait és szekereit büntügyi zár alá helyezték.

A tegnapi hangverseny

Florizel von Reuter nevét nem ismerték eddig a zene előkelő reprezentánsainak a névsorában. De bizonyos, hogy mostani világkörüli körutjával örök emléket állít magának ez a rendkívül nagy művész. Hirtelen feltűnése az európai koncertpódiumokon új, szélesebb perspektíva elé állítja a hangszerek lehetőségeinek eddigi korlátozottságát. Florizel von Reuter orkesztrális hatásokra törekszik. Mintha nem akarna megvalni a hegedűjétől akkor, amikor a hegedű egy más nagy művész temperamentumának már csak keveset nyújthat. Egy vonóshangszer vagy a zongora, a művész lelki fejlődésének folyamán mindinkább veszít az értékéből. Nagy virtuózok előbb-utóbb dirigensi pálcával cserélik föl a hangszerüket, amely már nem képes többé hiven kifejezni zaklatott és folyton tágabb érzésvilágukat. A német hegedűs mintha nem bírna megvalni a hangszerétől, hogy papír fölé halolva, vagy zenekarok előtt tombolja ki fektelen temperamentumát, a saját orkesztrális fantáziájának rendeli alá a hegedűt, amelynek a jelentősége az ő kezében így forradalmivá növekedik. Az egész műsorát zongorakiséret nélkül játszotta. A hegedű az egész estét betöltötte csodásan mély, lebilincselő hangjával. A mester két ráadást is adott, amelyeket Guttmann Miklós, a kiváló zongoraművész prima vista, könnyedén, finoman, a művész nagy meglepődésére kísért.

Nyugdíjazott városi tisztviselők

A belügyminiszter — a városi tanács javaslatára — a következő városi tisztviselők, illetve tisztviselői özvegyek nyugdíját állapította meg: Gutti Mihály városi tisztviselő 550 lej, özv. Kelepecz Dezsőné 3320 lej, Albutz Jeromos tűzoltó 1983 lej, Molnár Sándor adótiszt 6264 lej, Nemes Jenőné 2396 lej, Kós Jenő napidíjas 2000 lej, Molnár Istvánné özv. 18760 lej, Rosenzweig Szerén özv.

21640 lej. Ezenkívül megállapították özv. Hodor Antalné helyenyéri utkaparó özvegyének nyugdíját is évi 480 lejben.

A nyugdíjasok természetesen megkapják a rendes tisztviselői póttelményeket is.

**November
13**

**ROSE
quartett**

egyetlen

hangversenye

Jegyek a
Hegedüs Hirlapirodában

Consiliul orasului municipal
Oradea. Sectia tehnica.

No. 24641—1925.

HIRDETMEŒY.

Közhírré teszem, hogy a Mihaiu Viteazul téren létesítendő halcsarnok építésének és használatának vállalati biztosítása céljából a város árlejtési köldtsége folyó évi november hó 10-én délelőtt 10 órakor zárt ajánlati nyilvános versenytárgyalást tart.

A halcsarnok a városi tanács által elfogadott tervek szerint a vállalkozó költségén lesz felépítendő s azt az ajánlattevő az új vásárcsarnok felépültéig, de legfeljebb öt évig használhatja a versenytárgyalás alkalmával megajánlandó évi bér fejében. Az évi bért negyedévi előzetes részletekben lesz köteles a vállalkozó a város házipénztárába befizetni.

A tervek, valamint a részletes feltételek a városi tanács műszaki ügyosztályánál (Primaria II. emelet 2.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok a megajánlandó évi bérnek megfelelő biztosítéki összeggel együtt a versenytárgyalás napján 10 és fél 11 óra között a bizottsági elnök kezeihez lesznek benyújtandók.

A városi tanács az ajánlatok közül az ajánlati összegekre tekintet nélkül szabadon választhat, sőt azokat mind vissza is utasíthatja. A tanácsnak a vállalkozást odaitéllő határozata csak abban az esetben fogja a várost kötelezni, ha azt a felsőbb hatóság jóváhagyja.

Oradea, 1925. október 27.

Köszeghy József,
inginer-sef,
consilier tehnic.

Uj egészségügyi üzlet!

**HYGIEA
LEITNER LAJOS**

Str. Nic. Iorga (Zöldfa-utca) 13.

Orvosi műszerek, sérvkötők, háskötők, gummiharisnyák, betegápolási cikkek, és illatszerek nagy választékban.

* A Dolly táncái és kosztümjei szenzációt fognak kelteni.

HIREK

Nov. 7-én
Vasasbál
a Kath. Körben

* **Szenzációs filmbemutató lesz ma.** A film manapság annyira közel van az egész emberiség idegéhez, hogy a kerek földön mindenütt valami csodálatos intenzivitással merülnek el a pergő lemez tündéri csodájának kultuszában. Mert tényleg kultusza van a filmnek és nem divatja és mégis különös, hogy a film ismertetése és érdeme szerint való méltatása — ez világjelenség — szinte kizárólag a szaksajtóban mutatkozik. Ma, amikor a véletlen egy délelőtti órában a Dorian-színház stúdiójába vitt és előttem pergett le a próbán egy világhódító új film, a Tizparancsolat, az volt az érzésem, hogy azok, akik a filmért a mai ember fanatizmusával tudunk rajongani, voltaképpen egy igazi modern művészetnek a szerelmesei vagyunk. Ez a briliáns produkció, a Tizparancsolat nemcsak a maga elgondolásával és költői beállításával fogva, de a modern amerikai levegő szinte teljes érzékeltetésével egy abszolút művészi bravúr. Valami egészen új az, ami ebben a filmben megragad, a technikának új eredménye, a színészi leisztung és a rendezői invenció ritka szerencsés kapcsolata. A biblikus elképzelés modern keretragyogásában remek gondolat és szívelállító jelenetek során jut a megkapó dráma olyan eredeti és érdekes kifejlődéshez, ami már a filmirodalomban is haladás, mert az eddig ismert, az eddig ismétlődő szűzséktől egészen elüt. Páratlan előnnyel. Egy film, amit bizonyára mindenki meg fog nézni, aki a művészetet és a szépséget, az igazat uat szereti. Sajátságos aktualitása is van a Dorian mai bemutatójának, hír szerint ugyanis a tudósok kutatás épen most találta meg Mózes köztábláját: a tiz parancsolatot. (b.)

* **A prágai román követ Massaryknál.** Prágából jelenti a Rador: Massaryk elnök kihallgatáson fogadta Filodor új román követet.

* **Tantiem a szerzőnek — rádiókoncertekért.** Bécsből táviratozza tudósítónk: Prágában a zeneszerzők nemzetközi értekezlete kimondotta, hogy a radion előadott darabokért a szerzőt megilletik a rendes tantiemek.

* **A német tenniszbajnok — rendőrfőnök.** Berlinből táviratozzák: Németország tenniszbajnokát: Frotzheimet a berlini rendőrfőnökség osztályfőnökévé nevezték ki.

* **A Dolly táncái és kosztümjei szenzációt fognak kelteni.**

* **Kiknek kell jelentkezni a személyazonosság igazolványért?** Holnap reggel a Printul Carol (Szilágyi Dezső)-utcán lakó polgárok fényképes személyazonosság igazolványát kezdik meg kiállítani. A hivatal főnökének közlése szerint ugyanakkor jelentkezhetnek a Bratianu (Szaniszló) és a Ciorogariu (Uri)-utcáról elmaradtak is.

* **Egy nagystíli csempész fellebbezése a Táblán.** Jeremiás Herman szatmári kereskedőt a szatmári törvényszék egy évi börtönre ítélte csempészés büntetéseért. Fellebbezés folytán a várad Tábla III-le-tanácsa ma délelőtt vette elő az ügyet. Lapunk zártakor az iratok ismertetése tart.

* **A november 13-i vonósnyegyes műsora:** 1. Grieg G moll op. 27. 2. Tschaiovsky D dur op. 11. 3. Reger Es dur op. 109. Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában válthatók.

* **A Dolly táncái és kosztümjei szenzációt fognak kelteni.**

* **Valódi rozs cipő kapható a Steiner-sütődében.**

Női- és férfi bőrkéztyű különleges ségek az Old Englandban

* **Agi crém arcfoltokat eltüntet.** 1

* **Hackmayer uriszabó üzletében az eredeti angol őszi szövet-különlegességek megérkeztek.** Avram Jancu-u. 2.

* **Purgó az ideális hashajtó.** 3

**Rövid, kitűnő hangu
ZONGORA
35 ezer leiert
STERNBERG-nél** 2

Oradea város vízvezeteki és csatornázási üzeme.

HIRDETMEŒY.

A városi vízvezeteki üzem 1926. évi tüzelőanyagának biztosítására, szükségünk van 200 vagon, azaz cca 4000 m³ tüzfára.

Csakis elsőrendű, száraz, egy éves vágású görcs és korhadásnélküli bükk hasábfára reflektálunk.

A fenti tüzelőanyag szállításának biztosítására folyó évi november hó 11-én hivatalos helyiségünkben (Városháza II. emelet 2.) nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalást tartunk, amelyre ajánlattevők zárt és lepecsételt ajánlataikat a versenytárgyalás napján délelőtt 10 óráig tartoznak benyújtani.

Szállító cég köteles a fenti mennyiséget egyenlő havi részletekben Oradea obor állomásra szállítani és ott kirakva és sarangolva átadni. Az ajánlati ár Oradea obor állomás vagononként kirakva és sarangolva értendő. A szállítási feltételek az üzem hivatalos helyiségében (Városháza II. emelet 2.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az üzem igazgatósága tekintet nélkül az ajánlati árakra, az ajánlatok közül szabadon választhat, sőt azokat mind vissza is utasíthatja.

Oradea, 1925. október 28.

2125

Köszeghy József,
ügyv. igazgató.

MOZI

— **Douglas Fairbanks** nevét már ma, a tegnapi Apolló mozgóbeli bemutatója után szárnnyára vette a hír, mindenki az ő nevét emlegeti, mindenki a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozik felőle. A Douglas Fairbanks feltétlenül megérdemli ezt a páratlanul álló elismerést, mert nehéz szerepét, amit az „Erdők királya” c. filmben tőle láttunk, senki nálánál jobban meg nem játszhatja. Lendületet visz bele a hatalmas cselekményű filmbé, magával ragadja nemcsak a nézőt, hanem az extázis hatását látjuk partnereiben is, akik hozzá hasonló lelkesedéssel, minden tudásuk latbavetésével játszik, illetve érzik át szerepüket. Külön dicséret illeti a kitűnő, pillanatra sem zökkenő rendezést, amely semmi költséget sem kímélve tökéleteset nyújtott. A film fotográfiája elsőrangú, a keresztes hadjáratok színterét korhűen festi meg.

— **Ma van a „Tizparancsolat” bemutatója.** A Dorian film-színházban ma, szerdán mutatja be először a „Tizparancsolat” című monumentális filmet. 30.000 filmszcenárium közül választották ki ennek a filmnek a témáját, amely népserűségében és érdekességében tényleg minden más témát felülmúl. Theodore Roberts, Nita Naldi, Rodla Rocque, Leatrice Joy, Richard Dix és Agnes Ayres játszik a nagyszabású darab főszerepeit, melyet Cecil B. de Mille rendezett. A film bibliai és modern részből áll, a bibliai rész a tizedik egyiptomi csapást, a zsidók kivonulását a Vörös tengeren való átkelést, az aranyborju imadását, a két kőtábla összetörését mutatja be. A modern rész San-Franciscóban játszódik le napjainkban és legszébb jelenete egy hatalmas székesegyház összeomlása. A filmnek különleges érdekességet ad, hogy egyes részei teljesen újmódszerrel vannak színezve. A filmhez Amerikában eredeti kíséző zene készült, melyet sikerült a Dorian-film-színház részére is megszerezni. Az előadások ma, szerdán 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Szabadjegyek és kedvezményes jegyek a mai napon nem érvényesek.

**Ebédliő szőnyeg
Argaman
sürgősen eladó
STERNBERG-nél** 1

* **Bécsbe, Budapestre Párisba utazók figyelmébe ajánljuk, hogy vasuti jegyük megváltását a Hegedüs Hirlapirodában eszközöljék, napi árat fizetnek.** Telefon 458.

* **Valódi rozs cipő kapható a Steiner-sütődében.**

Apollo mozgó

5, 7 és 9 órákor

Ma, szerdán

Monumentális exclusiv film!**Az erdők királya**

2 rész 10 felvonásban

A rész egyszerre lejátssza

A főszerepben:

DOUGLAS FAIRBANKS**Ugyesebb, mint Harry Piel****Több a humora, mint Harry Liedtkének****Egy pengő — száz garas...****Beterjesztették a törvényjavaslatot az új magyar pénzről**

Budapesti táviratunk jelenti: Tegnap a magyar nemzetgyűlés elé terjesztette Bud János pénzügyminiszter a valuta-reformról szóló javaslatot. A címe ez:

„Törvényjavaslat a pengőérték megállapításáról és az ezzel összefüggő rendelkezésekről.”

A javaslat első fejezete ezt mondja:

„A koronaérték helyébe új érték lép. Az új érték aranyérték. Számolási egysége a pengő. A pengő száz garasra oszlik.”

Kiderül még a javaslatból, hogy a magyar értékpénzt alkotó aranyérmek 900 ezredrész aranyat és 100 ezredrész aranyötvet tartalmaznak. Egy kiló ötvözt aranyra 3420 pengő, egy kilogramm finom aranyra 3800 pengő esik.

Aranyértékpénzül 20 pengős és 10 pengős érmeket vernek.

Az aranypénzek képlapján Magyarország címert tartó angyalokkal és „Magyar királyság” körirattal ellátott címerre és a veretési árfolyama, hátlapján virágéki-

téssel körülvett „Husz pengő”, illetve „Tíz pengő” értékjelzés lesz. A pénz karimája sima, diszített széllel. A lapok pereme emelkedett, s azon gyöngysor vonul végig. A 20 pengős átmérője 20 milliméter a 10 pengősé 18 milliméter.

Koronát ezentúl nem szabad verni Magyarországon.

A Magyar Nemzeti Bank aranyrudakat bankjegyekre, vagy bankjegyeket aranyrudakra bármikor tartozik beváltani.

Aranyérmeken kívül vernek még:

ezüsből egy pengőst, nem nemesféműből 50, 20, 10 és 1 garasost. A pengőszámítás 1927 január 1-től kötelező Magyarországon.

Ez időponttól a könyvek vezetése is ilyen alapon kell, hogy történjen, de cégeknek joguk van előbb is áttérni az új számításra.

A koronának pengőre való átszámításánál 12.500 koronát egy pengőnek kell számítani. Az összes forgalomban lévő bankjegyeket felül fogják bélyegezni — ez a külföldön lévő magyar pénzeket is érinti.

Minden bankjegyre ráfognak nyomni hivatalosan, hogy hány pengőt és hány garast ér.

Felmentett a váradi törvényszék egy sikkaszlással vádolt postaügynököt

A váradi törvényszék Szöllőssy-Costa-tanácsa előtt ma Bánhegyesi Károly csatári postaügynök állt vádlottként. Bánhegyesi, mint postaügynök még volt bizva a dohánytermékek eladásával. Ez év júliusában 51 ezer lej hivatalos pénzt, amit dohányból árult, bevitt Biharpuszpókiba, hogy ott beszolgáltatassa. Előzőleg Nagyváradra jött és itt, amint a rendőrségen tett feljelentésében elmondotta, az 51 ezer lej kiesett a zsebéből. Nem adtak hitelt szavának és sikkaszlásért vád alá helyezték.

A mai tárgyaláson a vádlott erősítette ártatlanságát. A tanúk kedvező vallomása után az ügyész súlyos büntetést kért. Kosensthal Ferenc dr. nagyhatású védőbeszédében rámutatott arra a körülményre, hogy a vádlott bűnössége mellett semmiféle bizonyíték sincs. Különben is a vádlott, amint a rendőrségen a feljelentést megtette, nyomban kifejezte azt is, hogy

hajlandó a kárt teljes egészében megtéríteni.

A törvényszék elfogadta a védő érvelését és Bánhegyesi Károlyt felmentette a vád alól. Ugy találta a bíróság, hogy a vádlott védekezését megerősítik a tanuvallomások. A nyomozás alkalmával Bánhegyesi lakásán nem találtak pénznek semmi nyomát, ellenkezőleg nagy nyomorúságot észleltek ott.

Az ügyész fellebbezett az ítélet ellen, a védő megnyugodott.

Feltűnő szép ruhadísz

géphímzés, gépajurozás,
gouvlerozás, plissézozás
gyorsan és olcsón készül
Vlahuta Szt. János-utca 29

x Moderne Welt 10-es száma megérkezett, gyönyörű illusztrációkkal. Ára 60 lei, divatlappal 100 lei. Kapható a Hegedüs Hírlapíródaiban.

KULFÖLD**Hatheti fogház és hatmillió korona pénzbüntetés egy választási cikkért**

— Budapesti tudósítónk távirata —

Tavaly júliusban pótválasztás volt Győrben, amely a szociáldemokrata Malasits Géza győzelmével végződött. A pesti Népszava ez alkalomból annak idején megírta, hogy a mandátum áthadásához hat-ezer főnyi tömeg vonult fel és a lovasrendőrök, anélkül, hogy erre okuk lett volna, kardot rántva megtámadták a tömeget és kardlapozni kezdtek. E cikk miatt hivatalból üldözendő rágalmazásért eljárás indult meg a cikk írója, Strém László ellen.

A budapesti büntetőtörvényszék Schald-tanácsa most foglalkozott az ügygel és számos tanút hallgatott ki. Ezek kettő kivételével valamennyien azt vallották, hogy

a csendőrök ok nélkül támadták meg a tömeget és számos embert brutalizáltak.

Egy volt román miniszter halála

A Tábla és a törvényszék épületére ma reggel kitzűték a gyászlobogót. Kettős gyásza van a román igazságügynek: Ferechide a szenátus elnöke az egyik halott, akinek elhunytáról már megemlékeztünk. A másik halálhír ma érkezett: Toma Stelian bukaresti egyetemi tanár hunyt el. Toma Stelian a liberális párt tagja volt és 1908-ban az igazságügyminiszteri tárcát viselte. Ekkor szervezte a járásbírósgokat és az ugynevezett ambuláns-bírói, továbbá az egyes-bírói intézmény megalkotása is az ő nevéhez fűződik. Minden igyekezte arra irányult, hogy a bíróságokat kivonja a politikai pártok befolyása alól. — Toma Stelian különben a kereskedelmi jogot adta elő a bukaresti egyetemen.

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 24625

BERLIN . . . 12355 PARIS 2160—
NEW-YORK 51875 PRAGA 1540—
LONDON . . 251850 B. PEST . . 7280
BÉCS . . 7315—

Nagyvárad arfolyamok

Magyar korona	333—	áru	335 pengő
Dollár	210—	"	20950 "
Cseh korona	626	"	623 "
Svájc frank	4065	"	4060 "
Osztrák shilling	2975	"	2965 "
Francia frank	895	"	900 "
Angol font	1025	"	1023 "
Lira	845	"	840 "

A külföldi vasuti jegyeket mindenkinek szigorúan a napi kurzuson árusítja a Nemzetközi Hálókocsitársaság nagyvárad i fiókja (Hegedüs Hírlapíróda.)

Teller Gyula és Kuster Tivadar rendőrtanácsosok ezzel szemben azt vallották, hogy a tömegnek attackkal való feloszlata szükséges volt, mert

sokan gyalázták a rendőrséget.

Schald elnök felolvasta Teller tanácsosnak a felettes hatósághoz intézett jelenését, amely szerint a tömeg feloszlata a legkíméletlenebb módon ment végbe.

A bíróság a cikkíró Strém Lászlót sajtó útján elkövetett rágalmazásért hatheti fogházra és hatmillió korona pénzbüntetésre ítélte. Ugy találta a bíróság, hogy a győri rendőrök jogosan használták fegyverüket a tömeg ellen.

Vádlo és védő egyaránt fellebbeztek.

Megnyit**CSILLAG ÉS FEIN****különlegességi cipőáruház**

különleges „FAVORIT” márkájú cipőt árusítunk. Piața Unirii (Kispiac-tér) 7. Dim. Cantemir (Beöthy Ödön-utca eleje). Ha pénzt akar megvásárolni, mielőtt cipőt beszerzi, tekintse meg dusan felszerelt raktárunkat, ahol a legfinomabb kézimunkájú és külföldi különlegességi cipők, úgyszintén részlete is kaphatók. Hivatalnokok, diákok 20 százalékos engedménybe részesülnek 2124

Üdülőknek

ősi utószezonra legjobban ajánlható az

ELENA PENSIO**ABBAZIABAN**

Lakás, bőséges étkezés
napl 25 lira

Felvilágosítást utazásra, vizumokra vonatkozólag ad a Hegedüs Hírlapíróda, Oradea-Mare

* C. F. R. vasuti bérletjegyek elintézését legrövidebb idő alatt vállaljuk Hegedüs Hírlapíróda, telefon 458.

AZ**ESTILAP****APRÓ**

-hirdetéseinek eredménye

ÓRIÁSI

Unalmas téli estékre ajánljuk Önnek

repjen be a
Hegedüs
Hirlapiroda
kölcson-
könyvtárába

Előfizetés: 40 lej
Bérel: 100 lej

APRÓ HIRDETÉSEK

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk — Minden szó hirdetési ára 4 lei. — Vastagabb betűvel 8 lei. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lei. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse

LEVELEZÉS

Gyermekkocsik Szókónál,
Piața Unirii 16.

LAKÁS

HAVI ezer leit fizetnék üres szobáért, lehetőleg központban. Cím: Hegedüs Hirlapirodában. 829

URICALADNAL intelligens uriember butorozott szobát keres. Cím: a Hegedüs Hirlapiroda továbbit. 833

KÉT egyszerű fiatalember lakást keres november 1-re. Cím: a Hegedüs Hirlapirodába kér. 840

URIEMBER lakást és teljes ellátást (háromszori étkezés) keres feltétlen uricaladnál, a központ közelében. Ajánlatokat „Szolid” jeligére a Hegedüs Hirlapirodába kér.

ALKALMAZÁS

FELÜGYELO, raktárnok, incasszáns vagy más bizalmi állást keres teljesen megbízható, románul és németül is beszélő közepkorú családostól férfit. (Esetleg utazói állást is elvállal Transilvániában és a regátban jártas.) Szíves megkereséseket „Teljesen megbízható” jeligére a Hegedüs Hirlapirodába kér. 832

KERESEK egy jobbfejű mindezt. Berkes, Dimitrie Cantemir (Beöthy Ödön) utca 29.

KERESEK elsejére ügyes mindenes szobaleányt és zsidó szakácsnőt, szigorúan orth. házhoz. Mittelmann, Aurel Vlaicu (Vámház) utca 53. 864

KERESÜNK könyvelésben jártas, feltétlen önálló és megbízható női munkaerőt, ki hosszabb irodai gyakorlatokkal rendelkezik. Ajánlatokat „Praxis” jeligére kérünk a kiadóhivatalba. 868

LAKASOMON mosást, vasalást vállalkozó jutányosan. Decebal (Vitéz) utca 8. Ny

OLCSÓN megyek házakhoz fűtőművet foltozni. Alba-Iulia (Bunyitay) liget, Poliklinika. 861

ADÁS-VÉTEL

EDWARD Fuchs illusztrált Sit-tengeschichte kötetét megvételre keresem. Cím: Hegedüs Hirlapirodában. 785

MEGVÉTELRE keresem a Révai Lexicon 12, 13, 14-es kötetét. Cím: Hegedüs Hirlapirodába. 803

VEKONY középtermetre, jókarban levő ferencjózsef-öltöny eladó. Cím: a Hegedüs Hirlapirodában. 492

SZÉP asszony naplója (aradi kiadás) könyvet jó áron megvételre keresek Hegedüs Hirlapirodába. 833

SZÖRME újdonságok Leichner-nél, Ciorogariu püspök (Uri) utca 4. szám. 1852

FAVAGAST vállalkozó körfűrészszel. Moldova (Kálvária) utca 6. hentes üzlet. Krupka. 778

EGYSZERÜBB használt szobabutor eladó. Cím: Kaszárnya-utca 9. szám. Ny

EGY 5 lóerős, egy 17 lóerős villanymotor, egy transzmissió, egy galván dynamó eladó. Grósz, Vulcan József (Nagy Sándor) utca 14. 866

FÜSZERBERENDEZÉS, teljesen új eladó. Egyesülési (Szent László) tér 7. 862

GYAKORLOTT varrónő házakhoz ajánlkozik, napi 150 leiért. Pappné, Holbán tábornok (Széles) utca 33. 860

TEHERAUTÓT keresek bérbe, tűzifa szállításra. Bolgár fatereskedő. Vlaicu Aurél (Vámház) u. 51. 863

KÜLÖNFÉLÉK

ZONGORAT kezdőknek tanítok, ugyanott gyakorolni is lehet. Cím: Hegedüs Hirlapirodában. 581

ELVESZETT világos zsemlé színű vizsla, két oldalán foltokkal, nyomra vezetője jutalomban részesül. Németh gyógyszerárban. 865

GÉPAJOUROZAST szép kivitelen és olcsón készít Erbstein, Cuza Voda (Szacsavay) utca 28.

Az idegrendszer betegségei

Az érzéki és lelki élet beteges állapotai

Írta: AUGUST FOREL

Az elmebajok és idegbetegségek — Az érzékelés zavarai — Tévely és emlékezet hamisítás — A gondolkodás zavara — Kettős öntudat — Apátia — Görcs — Mikrokefália, porenkefália, hidrokefália — Idiotizmus, kretinizmus — Imbecillitás — Az öröklődő elme- és idegbajok — A nemi élet abnormalitásai — Hipochondria — Hisztéria — Epilepszia — Szerzett elme- és idegbajok — Paralizis progresszív — Tévelyodottság — Az idegrendszer mérgezései és fertőzései — Sorvadás, visszatejlődés — Elme és idegbajok okai — Háborús pszichózis és neurozisz

Ára 110 lei

Kapható a Hegedüs Hirlapirodában

ELVESZETT tárca 650 ezer magyar korona, 800 lei és különböző fontos, másra értéktelen iratokkal. A pénzt jutalom ellenében b. megtaláló megtarthatja csak az iratokat adja be a Hegedüs Hirlapirodába. 867

ELSŐRENDÜ házikoszt kapható kihordásra is. Károly herceg (Szálagyi Dezső) utca 13.

Új üzlet!

Megnyílt a

Grand áruház

Sas-passage, hol disztárgyak, ridiküllök, porcellánárak a legolcsóbban szerezhetők be. 2088

A Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtára a következő jó könyveket ajánlja előfizetőinek:

Blasco Ibáñez: Vértő aréna. 1718

A vértő aréna toreador-regény. A spanyol arénában gőzölgő vér a hőse ennek a végtelenül érdekes regénynek, a bikaviadalok izgalmait, asszonyok örült szerelmét, feleségek halálos aggodalmát és a toreadorok életét és halálát mesterei plaszticitással érzékelteti Ibáñez.

Jack London: Az éneklő kutya 1667
Egy csodálatos kutyáról szól ez a végtelenül érdekes regény. Anélkül, hogy az idomításnak bármely csekély része is volna benne, a természet csodátevő hatalma megtanítja az ír terriert számolni, olvasni, sőt énekelni is.

Forró Pál: Az erkölcsstelen Omár 2442

A regény hőse egy titokzatos költő, aki az emberektől visszavonulva el különös álmvilágban mindaddig, amíg egy fiatal és szép riporter leány be nem tör rejtékébe és ki nem ragadja álmait és gondolatlan könnyű szerelmek közül.

Wassermann: Fuchs Renata 258
Egy asszonyi élet megrázó érdekességű története.

Landauer: A tanár 2211
Regény párbeszédes formában, szatirikus kép a divatos orvosról és pacienseiről.

Prevost Marcell: Moloch ur és neje 140

Prevost e regényében különösen a németekről való felfogás az érdekes az író művészi jellesegein kívül, a francia embereknek a német népet illető gondolkodása egy regényben sem nyilatkozik meg annyira jellemző módon.

Moly Tamás: Szegedi Emma színésznő 694

Moly Tamás értékes és gazdag írói pályájának legkiválóbb alkotása.

Móricz Zsigmond: Galamb-papné 170

Ebben a regényében Móricz Zsigmond egy házasságtörténetet mondja el, karakterre, származásra, gondolkodásmódra, különböző fiatal házasságok kinlódó viszálkodásait és végül enyhítő kibékülését a véltendő gyermekek keresztül.

Papini:

Krisztus története

Krisztus diadalmenete ez a könyv, bevonulása törődött és csüggedt lelkünkbe. Ára fűzve 360 lei. Egész vászonkötésben 420 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában. Vidékre elküldjük.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.